

20 Câu hỏi và Câu trả lời về COVID-19 01/2021

Đây là khoảng thời gian căng thẳng với nhiều người. Tuy nhiên, vắc-xin mới là bước tiến đầy hứng khởi trong cuộc chiến chống lại COVID-19 và để trở lại cuộc sống bình thường hơn. Việc mọi người thắc mắc về loại thuốc hoặc phương pháp điều trị mới là rất bình thường. Trong thời đại của mạng truyền thông xã hội, thông tin sai lệch rất dễ lan truyền nhanh chóng. Dưới đây là một số thông tin do các bác sĩ về Bệnh truyền nhiễm của Trung tâm Y tế Tufts cung cấp:

1. **Vắc-xin COVID-19 hiện tại hoạt động như thế nào?**

Thành phần hoạt hóa trong vắc-xin hướng dẫn tế bào của bạn cách tạo ra một "protein gai" độc nhất dành riêng cho vi-rút gây ra COVID-19. "Protein gai" khiến hệ thống miễn dịch "nghĩ rằng" cơ thể đã mắc bệnh dù thực tế không phải vậy. Điều này khiến hệ thống miễn dịch tạo ra kháng thể và bảo vệ bạn khỏi vi-rút thực sự nếu bạn bị nhiễm.

2. **Tôi có cần tiêm cả hai liều vắc-xin để đạt hiệu quả cao nhất không?**

Có. Vắc-xin COVID-19 hiện có sẵn (Pfizer và Moderna) được tiêm theo hai liều, cách nhau 21 (Pfizer) hoặc 28 (Moderna) ngày. Hiệu quả của vắc-xin mới chỉ được nghiên cứu sau hai liều.

3. **Tôi có thể mắc bệnh COVID-19 từ vắc-xin không?**

Không. Bạn không thể phát triển bệnh COVID-19 từ vắc-xin.

4. **Tiêm vắc-xin COVID-19 có an toàn không?**

Có, vắc-xin COVID-19 hiện có (Pfizer và Moderna) đã được kiểm tra kỹ lưỡng trong quá trình thử nghiệm lâm sàng. Cơ quan Quản lý Thực phẩm và Dược phẩm (FDA) và một nhóm chuyên gia vắc-xin trên khắp cả nước đã xem xét kỹ các thông tin. Sau đó, FDA đã quyết định rằng việc tiêm vắc-xin Moderna cho người từ 18 tuổi trở lên là an toàn. Có thể sử dụng vắc-xin Pfizer ở người từ 16 tuổi trở lên.

5. **Loại vắc-xin này đã được phát triển rất nhanh chóng; chúng ta có chắc chắn là nó an toàn không?**

Việc đánh giá vắc-xin của FDA được tiến hành rất kỹ lưỡng và nghiêm ngặt, không bước nào bị bỏ qua trong quá trình xem xét tính an toàn của vắc-xin. FDA đã quyết định rằng vắc-xin đáp ứng các tiêu chuẩn về an toàn và hiệu quả dựa trên dữ liệu hiện có được từ hơn 43.000 tình nguyện viên đa dạng và lợi ích của vắc-xin được ghi nhận là vượt trội so với tác dụng phụ.

6. **Tôi nghe nói có những phản ứng phụ sau khi tiêm vắc-xin. Chúng ta biết gì về điều đó?**

Các tác dụng phụ được báo cáo nhiều nhất là đau nhức tại chỗ tiêm cũng như các triệu chứng tương tự như cúm, bao gồm mệt mỏi, đau nhức cơ thể, ớn lạnh hoặc sốt sau khi tiêm vắc-xin. Các tác dụng phụ thường xảy ra nhất sau liều tiêm thứ hai của vắc-xin và nhiều khả năng người trẻ tuổi sẽ gặp phải các tác dụng phụ này. Các triệu chứng này biến mất trong vài ngày đầu sau khi tiêm vắc-xin. Các tác dụng phụ cho chúng ta biết rằng cơ thể đang xây dựng lớp bảo vệ chống lại vi-rút.

7. **Còn về phản ứng dị ứng do vắc-xin?**

Đến nay, những người từng có phản ứng dị ứng với vắc-xin đều đã hồi phục nhanh chóng. Nguy cơ phản ứng dị ứng này rất nhỏ và tương tự như nguy cơ phản ứng dị ứng liên quan đến tất cả các loại thuốc và vắc-xin khác.

8. **Bạn có cần làm xét nghiệm COVID-19 trước khi tiêm vắc-xin hay không?**
Do vắc-xin an toàn ngay cả khi bạn đang hoặc đã mắc COVID-19 gần đây, bạn không cần phải làm xét nghiệm. Tuy nhiên, nếu biết rằng bạn đang mắc COVID-19, chúng tôi đề nghị bạn trì hoãn việc tiêm vắc-xin cho đến khi kết thúc thời gian cách ly nhằm đảm bảo bạn không còn có thể lây nhiễm cho những người khác.
9. **Nếu tôi có kết quả dương tính với COVID-19 trong thời gian giữa liều 1 và liều 2, tôi có vẫn nên tiêm liều 2 hay không?**
Có. Chúng tôi chỉ yêu cầu bạn trì hoãn việc tiêm vắc-xin cho đến khi kết thúc thời gian cách ly để bạn không còn có thể lây nhiễm cho người khác. Vui lòng sắp xếp lịch tiêm liều 2 càng sớm càng tốt sau khi bạn kết thúc thời gian cách ly.
10. **Tôi có thể tiêm vắc-xin COVID-19 nếu đang mang thai hay không?**
Có. Những người mang thai có nhiều nguy cơ nhiễm COVID-19 nghiêm trọng hơn. Vì lý do này, Hiệp hội Y khoa Bà mẹ - Thai nhi và Hiệp hội Bác sĩ sản khoa Hoa Kỳ khuyến cáo những người mang thai nên đi tiêm vắc-xin COVID-19 và họ nên thảo luận với nhân viên y tế của mình về lựa chọn cá nhân của họ. Để biết thêm thông tin về vắc-xin COVID-19 và việc mang thai, hãy truy cập [liên kết này](#).
11. **Tôi có thể tiêm vắc-xin nếu đang cho con bú không?**
Có. Hiệp hội Y khoa Bà mẹ - Thai nhi cho biết không có lý do gì để tin rằng vắc-xin ảnh hưởng đến sự an toàn của sữa mẹ. Để biết thêm thông tin, truy cập [liên kết này](#).
12. **Tôi có thể tiêm vắc-xin COVID-19 nếu bị dị ứng nghiêm trọng với các loại vắc-xin khác hoặc thuốc tiêm không?**
Có. Trung tâm Kiểm soát Dịch bệnh đã cân nhắc đến tiền sử phản ứng dị ứng nghiêm trọng (ví dụ: sốc phản vệ và hoặc phải sử dụng EpiPen và/hoặc nhập viện) với bất kỳ loại vắc-xin hoặc liệu pháp tiêm nào khác (ví dụ: tiêm bắp hoặc tiêm dưới da) như biện pháp phòng ngừa nhưng không phải chống chỉ định vắc-xin. Những người đã có phản ứng phản vệ với bất kỳ chất nào đều cần được theo dõi trong 30 phút (thay vì 15 phút thông thường) sau mỗi liều vắc-xin.

Phản ứng dị ứng (bao gồm cả phản ứng dị ứng nghiêm trọng) không liên quan đến vắc-xin hoặc liệu pháp tiêm (ví dụ: dị ứng thức ăn, vật nuôi, nọc độc, môi trường hoặc cao su; thuốc uống [bao gồm cả thuốc uống tương đương với thuốc tiêm]) đều không phải là chống chỉ định hoặc đề phòng khi tiêm chủng vắc-xin mRNA COVID-19. Để biết thêm thông tin, xem [Vắc xin & Chủng ngừa của CDC](#).
13. **Tôi có thể sử dụng vắc-xin nếu tôi đã dùng các loại thuốc uống khác (chống lo âu/trầm cảm/thuốc tại nhà và thuốc kháng sinh) hay không?**
Tại thời điểm này, chưa ghi nhận phản ứng hoặc tương tác giữa thuốc uống và vắc-xin.
14. **Khi tiêm vắc-xin, tôi có cần tiếp tục đeo khẩu trang, giãn cách xã hội, v.v, không?**
Có. Mặc dù chúng tôi biết vắc-xin giúp bạn phòng ngừa bệnh COVID-19, nhưng chúng tôi vẫn chưa rõ nó ngăn chặn sự lây lan của vi-rút gây ra COVID-19 ở mức độ nào. Vì lý do này, ngay cả sau khi đã được tiêm vắc-xin, bạn nên tiếp tục giãn cách xã hội, đeo khẩu trang nơi công cộng và tuân thủ [hướng dẫn của CDC](#) để giảm nguy cơ lây truyền.
15. **Nếu tôi vẫn phải làm tất cả những việc này sau khi tiêm vắc-xin, thì tại sao tôi nên tiêm?**
Chăm dứt đại dịch đòi hỏi sử dụng tất cả các công cụ chúng ta có sẵn. Cùng nhau, vắc-xin và những khuyến nghị này mang đến cho chúng ta cơ hội tốt nhất để bảo vệ bản thân và những người khác khỏi COVID-19 và giúp làm chậm sự lây lan của nó trong cộng đồng của chúng ta.

16. Tôi biết nhân viên y tế là những người đầu tiên được tiêm vắc-xin. Khi nào người dân trong cộng đồng sẽ được tiêm?

Sở Y tế Cộng đồng đang có kế hoạch tiêm tiếp theo cho những người > 75 tuổi sau khi các nhân viên y tế và những nhân viên phản ứng đầu tiên được tiêm. Chúng tôi dự kiến đợt tiêm này sẽ diễn ra vào tháng 2.

17. Vắc-xin có thực sự hữu ích không? Tôi nghe nói có thể phát triển khả năng miễn dịch khi mắc COVID-19, vậy tại sao tôi cần có được khả năng miễn dịch thông qua vắc-xin?

Trong khi một số bệnh nhân mắc COVID-19 bị bệnh nhẹ, những người khác có thể bị rất nặng. Những người phát triển bệnh nhẹ có thể vô tình truyền cho những người sẽ phát triển thành bệnh nặng. Đến nay, COVID-19 đã gây ra hơn 360.000 ca tử vong tại Hoa Kỳ. Mặc dù người sau khi mắc COVID-19 sẽ có được miễn dịch, nhưng chúng ta chưa biết người đó sẽ được miễn dịch trong bao lâu. Do đó, vắc-xin là lựa chọn an toàn hơn để phát triển khả năng miễn dịch.

18. Tôi đã thấy thông tin trên Facebook/Twitter/Instagram điều đó khiến tôi lo lắng về vắc-xin. Tôi có thể tìm thông tin chính xác nhất ở đâu?

Phương tiện truyền thông xã hội có thể dễ dàng và nhanh chóng lan truyền thông tin, bao gồm cả những thông tin sai lệch. Người đọc rất nên kiểm tra nguồn thông tin. CDC đã cung cấp các tài nguyên tuyệt vời và đáng tin cậy cho các câu hỏi về vắc-xin COVID-19 hiện thời tại [đây](#). Có thể tìm thấy thông tin từ FDA bằng nhiều ngôn ngữ tại [đây](#), những phiên bản này rất hữu ích. Bạn cũng có thể trò chuyện với bác sĩ của mình về vắc-xin.

19. Chúng tôi có được phép ra nước ngoài sau khi được tiêm vắc-xin không?

Hướng dẫn hoặc hạn chế đi lại không có gì thay đổi dựa trên tình trạng vắc-xin. Vui lòng xem [hướng dẫn đi lại](#) mới nhất từ tiểu bang.

20. Khi nào chúng ta sẽ biết liệu vắc-xin có giúp mọi người tránh lây lan vi-rút hay không?

Đến nay, các nghiên cứu cho thấy vắc-xin này ngăn ngừa được bệnh COVID-19. Dữ liệu thử nghiệm Moderna cho thấy dấu hiệu giảm nhiễm trùng không triệu chứng, tuy nhiên, chúng tôi cần thêm dữ liệu. Vì lý do này, ngay cả sau khi tiêm vắc-xin, mọi người vẫn nên tiếp tục đeo khẩu trang, giãn cách xã hội và tuân thủ [hướng dẫn của CDC](#) cho đến khi chúng tôi có thêm thông tin.